

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Prenumerata miesięczna
zł. 2-50
z odbiorem w administracji

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok IV.

Kraków sobota 28 kwietnia 1934

Nr. 116

Zamach bombowy na ministra w Hiszpanji

Spodziewają się wybuchu walk domowych

PARYŻ (PAT). Z Madrytu do naszą: nocy dzisiejszej dokonano zamachu bombowego na ministra spraw wewnętrznych. Minister cudem ocalał. Wybuch bomb nastąpił po przejeździe samochodu ministrowi.

Sprawca zamachu zbiegł. W Madrycie panuje wielkie podniecenie. Liczą się ogólnie z nowym wybuchem walk domowych.

Wobec niemożliwości rozwiązania kryzysu gabinetowego, krąży pogłoski o możliwym ustąpieniu ze stanowiska prezydenta republiki. Ugrupowania lewicowe rozwinięły żywą agitację za rozwiązanie kortezów.

Z Madrytu donoszą, że panuje tam olbrzymie poruszenie w kręgach socjalistycznych, które

zapewniają, że prawica przygotowuje się do zamachu stanu. Wobec tych pogłosek organizacje socjalistyczne powzięły zarządzenia, celem przeciwdziałania domniemanej akcji prawicy.

Min. Beck o wizycie min. Barthou

PARYŻ (PAT) — Agencja Hażasa ogłasza z Krakowa następujący wywiad z ministrem spraw zagranicznych p. Beckiem.

„Pragnąłbym, aby pan oświadczył wszystkim swym czytelnikom w ca-

łym świecie, że my w Polsce uważamy przymierze pomiędzy naszym krajem a Francją nie tylko za trwały element życia międzynarodowego, ale za żywą rzeczywistość. W mojem pojęciu, jeśli ktoś chce, aby porozumienie między dwoma krajami uzyskało całkowitą wartość, to trzeba na to dwóch czynników: skoordynowanej woli odpowiedniego rządu i poparcia w opinii publicznej. Bez tego żaden dokument dyplomatyczny nie osiągnie swojego efektu. Uważam, że wizyta ministra Barthou wzmocniła walory tych dwóch niezbędnych elementów.

Rząd polski nigdy nie zapomni wzruszającej sympatii, jaką minister Barthou oddawał okazując namemu krajowi. Podczas wizyty w Polsce minister Barthou pozyskał wzajemną sympatię całego społeczeństwa — od pierwszego do najskromniejszego obywatela Rzeczypospolitej. Napawa mnie to radością nie tylko, jako ministra spraw zagranicznych, ale również osobście, gdyż chwile, spędzone z tak znakomitym mężem stanu, jak minister Barthou, zaliczam do najbardziej ważnych w mojej karierze politycznej.

Minister Beck podkreślił wysłannikowi Hazasa, że słowa przez niego wypowiedziane nie są zwykłym objawem kurtuazji, poczem, kończąc, oświadczył:

„Pomiędzy naszymi dwoma państwami istnieje kapitalna spontaniczna sympatja, szczerze i trwałe. Przejawy tej sympatii, które mógł pan obserwować w ostatnich dniach, wskazują zarówno Francji, jak i Polsce, jej siłę i głębię. Z tego powinniśmy zdawać sobie sprawę.”

Bunt uczniów szkoły wojskowej

LONDYN (PAT) — W Boliwji, według wiadomości otrzymanych z sąsiadujących z nią krajów, wybuchł bunt w wojskowej szkole w La Paz. Według naczynych świadków, w strzelaninie zginęło przeszło 100 osób. Ucz-

niowie szkoły poparli przez niektóre oddziały wojska, opanowali komendę główną policji oraz kilka innych urzędów. Wojska rządowe, sprowadzone do La Paz przyjęto ogniem karabinów maszynowych.

Zacięta walka trwała kilka godzin od wschodu słońca do południa.

Zbuntowane oddziały poddały się dopiero wtedy, kiedy wojska rządowe wprowadziły do walki artylerię.

Polowanie na bandytę, jego kochankę i 3 przyjaciół

Amerkanie zarzucają swej policji niedołęstwo

LONDYN (PAT) — Z Chicago donoszą o gorączkowych wysiłkach policji, ścigającej „gangstera” Dilingera.

Władze wydały rozkaz dostarczenia go żywym lub martwym. Mimo, iż zmobilizowano w celu schwytania Dilingera jego ru dowłosej kochanki i trzech towarzyszy, tak wielkie siły policji i wojska, bandyci są nadal nieuchwytni, a poszukiwania nie dają prawie żadnych wyników.

Wywołuje to głośnie oburzenie w Ameryce. Policji zarzucane jest otwarcie niedołęstwo. Istnieje przypuszczenie, że Dillinger przedostał się przez granicę i zbiegł do Kanady.

John Dillinger uciekł miesiąc temu z więzienia i dotychczas udaje mu się unikać wszelkich pułapek. Wolność obecną wyzyskuje nie tylko na ukrywanie się. Dokonuje „normalnie” napadów, a ostatnio posunął swą bezczelność do niezwykłego stopnia. Oto wystosował list do gubernatora stanu Ohio, White’a, żądając natychmiasowego wypuszczenia na wolność dwóch gangsterów, skazanych na elektryczne krzesło, mianowicie: Harry Pirpenta i Charles’a Marckley’a. Dillinger zagroził gubernatorowi śmiercią, o ile jego żądanie nie będzie spełnione. Bandytów nie wypuszczono, gubernatora dzień i noc pilnuje policja, a mimo to nie czuje się on pewny swego życia.

W Warszawie (tak się nazywa jedno z miast w stanie Indiana) bandyta skradł rewolwery na posterunku policyjnym! W Sioux - Falls dokonał napadu na bank, porywając nie tylko pieniądze, ale i cztery urzędniczki w charakterze zakładniczek.

W St. - Paul w czasie walki z policją, Dillinger otrzymał postrzał, zdołał jednak uciec.

Ostatnio widziano go w jego rodzinnym mieście Morrisville. Ostrzygł włosy, utarbował włosy, stając się z bruneta rudym. Zanim policja domyśliła się, z kim ma do czynienia, Dillinger złożył wizyty rodzinie i znajomym i wyjechał.

Policja, tłumaczy swe niepowodzenia tem, że Dillingerowi pomagają ludzie. W St. - Paul na przykład aresztowano pewnego lekarza i pielęgniarke, którzy opatrzyli ранego Dilingera. Kiedy indziej znów w czasie ucieczki Dillinger rozbił samochód. Jakaś nieznaną pani dała mu na tychmiast swój własny i sama ukryła się.

Na Kubie zaś policja „poluje” na b. prezydenta

NOWY JORK (PAT) — B. prezydent kubański Machado jest poszukiwany przez policję. „Herald Tribune” twierdzi, iż rząd kubański domaga się ekstradycji

byłego prezydenta. Miejsce pobytu Machado, który wyjechał w niewiadomym kierunku, jest od tygodnia nieznane.

Potworna magiera z Rembertowa

zmuszała dwie córki do nierządu

Bywają różne matki, ale takiej jak 46-letnia Stefania Miroszowa z Rembertowa pod Warszawą w plekie tylko chyba szukałby nalożo. Okropna ta wiedźma miała trzy córki. Średnia pracowała w fabryce zabawek. Wpadła w oko jakiemuś urwodzielowi, który zaoferował jej sto złotych za dziewictwo. Córka, malucha wówczas lat 17, poskartyła się matce, że ten a ten pan nagabuje ją i proponuje haniebną zarobek. Matka nie pochwiliła córki za odmowę, o, nie! Przeciwnie, zbesztala ją, ile wlaźło. Jak mogła być tak głupia i nie skorzystać z nadarzającej się sposobności łatwego zarobku stu złotych?

NAJPIERW 17-LETNIA WYPRAWIŁA NA ULICĘ.

Jaka córce tłumaczyć, że mogłaby bardzo prędko dojść do ładnych pieniędzy gdyby była mądra i nie drożyła się. bo dziewictwo i tak przedzi czy późniejszej straci. A ma stracić za darmo, albo wyjść za jakiego biedaka i nic z tego nie mieć, powinna się sprzedawać, a drogo. I tak długo molestowała córke, aż ta posłuchała matki i sprzedała swa cnotę za sto złotych. Matka poleciła następnie córce rzuć robota i chwycić

się właśnie tylko takiego łatwego zarobku.

Córka posłuchała matki. Bo jakże? Matka, należy jej słuchać i zarabiała łatwo. A matka zabierała — wszystkie pieniądze. Oczywiście nie szło już różnie tak łatwo zarabiać duże pieniądze. Jak pierwszym razem i córka sprzedała się za grosze. A matka waliła na karku i maltretowała, ilekroć przyniosła mało pieniędzy. Trwało tak dość długo, aż znalazł się pewien młodzieniec i postanowił pannę wprowadzić z haniebny. Zakochał się w niej i ożenił się z nią.

STARSA ZA PRZYKŁADEM MŁODSZEJ.

Zdawało się, że skończyła się hanba. Matce jednak żal było zarobku córki. I tak długo intrygowała między małżonkami aż doprowadziła do ich rozcięcia się. Córka znowu oddała się w niewole matki. Znowu poszła na ulicę i znowu matka zabierała wszystkie zarobione przez nią pieniądze i bila, gdy mało przyniosła. Nie dość było magierze jednej córki, nakłoniła do prostytucji także swą starszą córkę. I ta zarabiała na ulicy, pieniądze zabierała jej matka

SREDNIA OBRONIŁA PRZED MATKĄ PRZYJACIEL.

Wreszcie średnia znalazła mężczyznę, który nie się zaopekował i uczynił swą przyjaciółką. Ale na ulice pójść nie pozwolił. Między matka i kochankiem córki wynikła walka. Skończyła się ona zwycięstwem przyjaciela córki. Był to mężczyzna stanowczy i silny i matkę wziął krótko za buzię. Matka ustąpiła. Córka przestała zarabiać na ulicy na rzecz matki.

ZA NAMAWIANIE NAJMŁODSZEJ WIĘZIENIE.

Zarabiała teraz tylko najstarsza. Zarobku tego było za mało wstępnej baby. Poczęła tedy zachodzić około swej najmłodszej i zameżnej i namawiała ją, żeby porzuciła męża i poszła zarabiać na ulicę. Ta była uczciwa i powiedziała wszystkim mężowi, którego kochała i z którym żyła dobrze. Małżonkowie udali się do policji i wniosli skargę przeciwko matce o nakłanianie córki do nierządu. Przebrowadzone dochozdenie i wszystko wyżej opisanie zostało ujawnione. Okropną matkę przekazano sędziemu śledczemu, który potęcił ją 9-sadzic w więzieniu

5 Niemców korsarzami na chińskich wodach

DAIREN (KUAN-TUNG) PAT. Chiński trybunał miejscowy skazał 5-ciu Europejczyków za korsarstwo. Dwóch z pośród nich niemieckich obywateli — Tandra i Westermanna skazano na karę śmierci, obywatel szwajcarski Gautschi oraz Niemiec Mueller zostali zasądzeni na karę dożywotniego więzienia. Niemiec Schroeder na 10 lat więzienia.

Wszyscy wymienieni w końcu ubiegłego roku dostali się na pokład chińskiego parowca „Sheng-gay” i w celach rabunkowych zamordowali 10 osób.

Gandhi rozpocznie pokutę

LONDYN, PAT. Z Deogharu donoszą, że Hindusi ortodoksi zaatakowali samochód, w którym się znajdował Gandhi. Wokoło samochodu wywiązała się bójka, 3-ch zwolenników Gandhiego jest ciężko rannych.

Zajęcie jest jednym z epizodów walki pomiędzy konserwatywnymi kołami hinduskimi a zwolennikami Gandhiego, prowadzącymi, w myśl jego wskazań, kampanje na rzecz parjasów.

Gandhi oświadczył, iż gdyby się okazało, że winnymi zajęcia byli jego zwolennicy, rozpocznie pokutę.

Morderstwo 4 robotników w Niemczech

BERLIN (PAT) — Ubiegłej niedzieli w lasach państwowych w Dinslacken w regencji duessel dorfskiej znaleziono 4 trupy. Jak stwierdziła komisja sądowo-lekarska, były to ciała 4-ch funkcjonariuszy robotniczych organizacji zawodowych. Oględziny wykazały, że zwłoki leżały już od roku.

Wydany przez władze prokuratorskie komunikat stwierdza, że zachodził wypadek morderstwa.

Kupon zużytkowy do kina „Bagatela” dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich” Wyciąć i przedłożyć w kasie kinoteatru „Bagatela” Ważny tylko w dniu 27 kwietnia 1934 r.

DRUKI jak wizytówki, zaproszenia, listy, rachunki, afisze, czasopiama, broszury i t. p. wykonuje
DRUKARNIA MONOPOL Kraków, Na Gródka 2
Telefon Nr. 173-02
Najtaniej

Na kursie obrony przeciwlotniczo-gazowej

Gdy rozlegnie się gromki ryk syren

W czasie 15-minutowej przerwy, między jednym wykładem, a drugim, zaczęły mi przychodzić do głowy bardzo różne myśli. Ano, nic dziwnego — wiosna, słońce, zieleń... Doprawdy wstydę się przyznać. Kępuje mię to niewymownie, ale trudno przyznać się trzeba. A może już Czytelniczy domyślają się sami o co chodzi?... No nie, do tego bym się na pewno nie przyznał! Ot po prostu chciałem „zwagarować” z ostatniej godziny, by rozkoszować się błogiem wiosnianiem cieplem, ożywczą przyrodą i przyjemną becznością. Górę jednak bierze poczucie obowiązku i pokładane we mnie, przez kolegów redakcyjnych, nadzieje. Zostałem. I wcale tego nie żałuję, bo „lekcja”, jakiej nam udzielił radca M. S. Wewn., Feist, była nader ciekawa i pouczająca.

Mówiąc o obronie kraju przed nalotem nieprzyjacielskim, odróżnić trzeba trzy okresy, a mianowicie: **okres pokojowy, pogotowia przeciwlotniczego i alarmowego.**

W pierwszym z nich organizuje się obrona przeciwlotniczo-gazowa przez władze administracyjne, odpowiednie instytucje i społeczeństwo. W czasie drugiego powołuje się **komendanta**, władze i służbę OPLG. biernej. Podczas trzeciego wreszcie rozpoczyna się działalność czynniki obrony, przygotowane w czasie pokoju.

W oczekiwaniu spodziewanego nalotu, rozpoczyna przedewszystkiem swą pracę **służba obserwacyjno - meldunkowa**. Postawki jej rozsiadane poza granicami miasta, mają za zadanie powiadamiać o zbliżającym się niebezpieczeństwie centralną komendę wojсковą, która następnie zawiadamia o tem komendanta OPLG biernej.

Rozlega się gromki ryk syren. Gaśnie światło. To **alarm**. Teraz miasto dzieli się na zgóry przewidziane rejonu, dzielnice i komite-

ty domowe z odnośnymi komendantami na czele. Na ulicach jawi się wzmocniona **służba bezpieczeństwa i alarmowo - rejestracyjna**. Straż ogniowa udaje się na wyznaczone posterunki. W miarę potrzeby rozpoczyna swą działalność **służba ratowniczo - sanitarna i pogotowie techniczne**.

Po odwołaniu alarmu wyrusza się na miasto **drużyny odkażające**.

Należy pamiętać, że jedyną władzą całej ludności w mieście, w czasie alarmu, jest komendant OPLG. biernej. Sztab jego składa się z szefów: Straży pożarnej, bezpieczeństwa, służby sanitarno-ratowniczej, służby technicznej i służby łączności. Jego rozkazom podlegają komendanci rejonów, elektrownia, gazownia, remizy tramwajowe i t. p.

Zadaniem służby bezpieczeństwa jest czuwanie nad porządkiem w mieście i nad ściśnięciem wykonaniem rozkazów, wydanych

ludności przez władze. Drużyny sanitarno - ratownicze biorą pod swą pieczę ratownicze i zagazowanych. Pogotowie techniczne działa w wypadkach groźby zalewu, lub pożaru, wskutek uszkodzenia rur wodociągowych, lub gazowych. Drużyny odkażające oczyszczają po alarmie tereny skażone, a w czasie alarmu izolują je. Służba alarmowo - rejestracyjna powiadamia odnośnych komendantów o pożarach, wybuchach bomb, i t. p. wypadkach. Cel wreszcie straży ogniowej i służby łączności jest wiadomy.

Komendantom rejonów, podlegają **komendanci dzielnic**, tym zaś **komendanci domowi**.

Oczywiście każdy z tych komendantów ma swój zakres działania. Naprzykład komendant domu powinien zarządzić opróżnienie poddaszy z rupieci, sprawdzić działanie hydrantów, pamiętać aby były gaśnice, piasek, zorganizowana, chociażby prymityw-

na służba sanitarna, schron, telefon i radio.

Z chwilą odwołania alarmu lotniczego następuje likwidowanie skutków nalotu.

Po alarmie są zazwyczaj dwa sygnały, pierwszy z nich oznajmia odlot floty nieprzyjacielskiej, drugi — możliwość rozpoczęcia codziennego normalnego życia mieszczucha.

Wspomnieć wreszcie należy, że ukaże się niebawem **ustawa o obronie przeciwlotniczo - gazowej** i już według niej odbywać się będą prace przygotowawcze, na wypadek wojny.

Zdaje mi się, że dobrze zrobiłem nie opuszczając tej godziny wykładu, prawda? Nie byłoby bowiem tego interesującego sprawozdania, no i kto wie, czy nie ucierpiałyby na tem moja opinia, jak do tej pory, dobrego, przykładnego i pilnego ucznia.

Jan Przegonia-Kryński.

Wesoly Kącik

U FRYZJERA

Coraz gorzej w Zakładzie fryzjerskim pana Ignacego. Gości coraz mniej, konkurencja coraz większa.

W damskim salonie jeszcze jako tako. Fryzura w życiu kobiety odgrywa ważną rolę. Są jeszcze niezłe klientki, jak naprzykład młoda doktorowa.

W południe każe się uczesać, zaondulować, a wieczorem wpada znowu.

— Panie Ignacy! Proszę mnie artystycznie potargać.

I kiedy Ignacy patrzy zdumiony, doktorowa wyjaśnia:

— Pokłóciłam się z mężem i chcę w nim wzbudzić zazdrość. Niech myśli, że wracam ze schadzki. Ale muszę być zgrabnie potargana, żebym ładnie wyglądała.

— Eh! — wzdycha tęsknie pan Ignacy. — Żeby takich warjatek chodziło więcej po świecie, toby fryzjer mógł wyżyć.

W męskim salonie interesy są znacznie gorsze. Coraz więcej panów goli się w domu.

Całe szczęście, że są na świecie łysi. Bo łysi bardzo dbają o resztki swych owłosień.

Dwóch ma takich stałych klientów pan Ignacy. Jeden ma 37 włosów, drugi 49.

Pan Ignacy zna już te włoski napamięć. Pamięta numer kolejaj każdego.

Siedemnasty włoszek szanownego pana osiwił. Wartoby przyfarbować.

Albo: — Pan szanowny życzy sobie przedział między dwudziestym, a dwudziestym pierwszym włoskiem, czy o dwa włoski dalej?

Ostatnio interesy w męskim salonie zupełnie się popsęły. I pan Ignacy dla zachęcenia klienteli musiał wywieść nowy cennik: „Golenie tylko 15 groszy!”

Co robić? Trzeba przecieżyć żyć. Ale pana Ignacego aż serce boli, żeby za robotę, za mydło, za serwetkę, za wodę kolońską, za wysztyko razem brać 15 groszy.

I gdy gość wejdzie, zawsze coś do rachunku dochodzi.

— Ile płacę? — pyta ogolony klient.

— 45 groszy.

— Jaki? Przecież na wystawie wyraźnie pisze 15!

— Tak, proszę szanownego pana. Samo golenie tyle kosztuje. Ale ja szanownego pana jeszcze skaleczyłem. Ażun był potrzebny, jodyna... A to kosztuje 30 groszy.

Napoleon Sadek

RECITAL

MATYLDY POLIŃSKIEJ-LEWICKIEJ

W piątek, dn. 27.IV o godz. 18.10 wystąpi w radio znakomita artystka nasza Matylda Polińska - Lewicka, która odśpiewa szereg pieśni dwu kompozytorów polskich, a mianowicie: 4 pieśni z cyklu „Orfan” Ludomira Różyckiego, oraz również 4 pieśni Stanisława Nawrockiego z nowego cyklu, który kompozytor nazwał „Wyinankami”.

Lubi dzieci i wplątał się w grubą awanturę

Do hawiającej się w ogrodzie kilkunastoletniej dziewczynki, Stasi M., podszedł pewnego wieczora pijany jegomość i zaproponował, aby biesiada z nim na spacer, obiecując wzamian za to kupić czekoladkę.

Dziewczynka zwabiona nadzieją otrzymania laskoci, zgodziła się. Mężczyzna wziął ją więc za rękę i poprowadził. Gdy to spostrzegła siostra Stasi, o trzy lata od niej starsza Eugenia M., poszła w ślad, podejrzewając, że chodzi o porwanie dziewczynki. Nieznajomy i jej dał tabliczkę czekolady, poczem zabrał ze sobą na ławeczce w pobliżu rzeki miejskiej.

Po drodze Eugenia M. wvr-

wała się i szła w pewnej odległości, interesując się tem, co będzie ze Stasią. Mężczyzna usiadł z nią na trawie i posadził dziewczynkę na kolanach.

W tym momencie nastąpiło kapitalne nieporozumienie, które mogłoby się stać przyczyną zgony człowieka. Eugenia M. zauważyła, że nieznajomy zaczyna w jakiś podejrzany sposób manipulować koło ubranka siostry i czempredziej pobiegła po matkę, wszczynając wielką awanturę o schwyтaniu podstępnego lubieżnika.

Tymczasem cała sprawa przedstawiała się zupełnie niewinnie. Stasia miała pewną potrzebę, ściśle osobistą, a że sama nie mogła się uporać z zartaskami i guzikami, przeto sama poprosiła o pomoc.

A tymczasem nadszła wielka burza. Przeszraszeni rodzice dziewczynki, nadbiegli uzbrojeni w laski i parasolki. Gdy znaleźli się na tem samym miejscu, zauważyli, że nieznajomy gryzie pestki, a Stasia siedzi spokojnie obok na trawie. Nieszczęsne majteczki wiszą znów na krzaku i schma.

Nieznajomy, na którego hur-

tem rzucili się wszyscy z groźnemi minami, stracił głowę. Porwał dziecko zpowrotem na kolana, a majteczki dziewczynki zaczął czempredziej chować do kieszeni. Wynikła olbrzymia awantura, usmierzona tylko przez nadejście policjanta, który uratował mężczyznę przed gżami.

Po wylegitymowaniu nieznałomego, okazało się, że jest to Konstancy Sch., liczący lat 49, z zawodu kancelista. Zapytany o zagadkowe zachowanie się dziewczynką, odrzekł ze spokojną miną, że jest miłośnikiem dzieci i przy każdej okazji, funduje im słodycze. Sam jest żonaty, ale bezdzietny i stąd pochodzi jego słabość.

Ponieważ jednak w czasie zajścia ciotka małej Stasi, podejrzewając najgorsze, była tak zdenerwowana, że nawiązała Konstancemu Sch. i później złożyła obciążające zeznania, przeto miłośnika dzieci oskarżono o próbe czynów lubieżnych. Sąd go jednak uniewinnił, dając na przyszłość ostrzeżenie, aby sam niepotrzebnie nie wplątywał się w niemiłe sytuacje.

Tajemnica zniknięcia 1000 zł.

w drodze z Banku Polskiego do B. G. K.

W tajemniczy sposób zniknęło z transportu pieniądze obejmującego ćwierć miliona złotych — 1.000 zł. bilonem. Pieniądze te były przewożone dwiema taksówkami z Banku Polskiego do Banku Gospodarstwa Kraiowego. Dozorowało transport pięciu ludzi: inkasent, uzbrojony wartownik oraz trzech woźnych bankowych.

Pierwsza taksówka, przewożąca 200.000 złotych odjechała i dojechała w należyłym porządku. W drugiej zaś powstał brak woreczka z tysiącem złotych, co dopiero stwierdzono na czwartym dniu. Ponieważ nie doprowadziły do żadnego rezultatu. Po odrzuceniu podejrzenia przeciwko woźnym bankowym, oskarżenie o kradzież skierowano na szofera taksówki Stanisława Komorowskiego, którego nawet aresztowano, ale ani rewizja, ani świad-

kuje nie zdołali dostarczyć żadnego dowodu winy jego.

To też sąd grodzki po obronie apl. adw. Nowickiej uniewinnił szofera, uznając, że zaginięcie 1.000 zł. pozostanie nierozwiązaną zagadką.

RADJO

7,00 Sygnal czasu. 7,05 Gimnastyka. 7,25 Muzyka poranna. 7,40 Muzyka z płyt. 11,40 Przegląd prasy. 11,57 Sygnal czasu. 12,05 Koncert. 12,33 Muzyka jazzowa. 15,10 Wiadomości gospodarcze. 15,20 Koncert ork. dętej. 16,20 „Przegląd wydawnictw”. 16,35 Transmisja z kortów „Legji”. 17,00 Koncert kameralny. 17,30 Odczyt. 17,50 Odczyt. 18,16 Pieśni kompozytorów polskich. 18,35 Muzyka lekka. 19,15 Wiadomości rolnicze. 19,25 Feljton aktualny. 19,40 Wiadomości sportowe. 20,02 Pogadanka muzyczna. 20,15 Koncert symfoniczny z Filharm. Warsz. 22,30 Muzyka taneczna z dancingu „Adria”. 23,00 Wiadomości meteorologiczne. 23,05 Dalszy ciąg muzyki tanecznej.

Ostrożnie z oddechem

(S. F.) P. Sylwester Flisak cztery razy był już żaręczony, do świadczenia więc ma duże i ucho dzi wśród kolegów za autorytet w sprawach kobiecych.

To też, gdy w restauracji przy ul. Młynarskiej rozmowa po trzeciej butelce wódki zesłała na kobiety, głos zabrał p. Sylwester.

— Kobieta naturalnie, którą za żonę chcesz wziąć — tłumaczył towarzyszący, — powinna mieć ładne twarz, żeby było na co popatrzeć, zgrabne figure, żeby było za co wziąć i dobre serce. Ale trzeba pamiętać, że duże znaczenie ma także samo u kobiety oddech czyli powietrze.

Moja naprzykład pierwsza narzeczona i figure miała niezgorzszą i facjatę taką, że tylko patrzył się kochać, ale z oddechem była kiepska.

Czy to z zepsutego żołądka, czy ze zgnitego zęba, taki miała stęchły oddech, że jak chuchła na muchę, to każda jedna trupem padała.

Kochałem ją, powiadam wam, wielką miłością. Ale jak mnie przy pierwszym pocałunku chuchła w nos, cała miłość ze mnie uciekła, zwiatem, jakby mnie kto gonił i do fryzjera musiałem wpaść, żeby mnie wodą kolońską skropił.

Na oddech więc, chłopaki, trzeba bardzo uważać, bo to mała rzecz, a w podświadomości dotyka...

— Nie zawsze można od razu poznać! — zauważył jeden ze słuchaczy. — Trudno powiedzieć kobiecie, żeby w nos chuchła.

— W nos nie trzeba — wyjaśnił p. Sylwester. — Jest inny sposób. Z tą muchą, co już wam mówiłem. Złapiesz muchę i każesz kobiecie na nią, niby dla kawałtu, chuchnąć. Jak muchę zamroczysz, to znaczy oddech kiepski. A jak mucha dalej dryga, to znaczy, że niebezpieczeństwa wielkiego niema i można się zenić... Widzicie naprzykład tę kobietę, co z facetem w kącie siedzi? Na niej zrobimy próbę.

P. Sylwester upolował muchę i podszedł chwiejnym krokiem do wskazanej kolegom niewiasty.

— Chuchnij pani na muchę — poprosił.

— Czego pan chcesz? — mruknął gniewnie towarzysz zaczępio nej niewiasty.

— Przecież mówię wyraźnie! Żeby ta pani na muchę chuchła. O naukowy eksperyment się rozchodzi.

Towarzysz niewiasty nie czekał na dalsze wyjaśnienia tylko rąbnął p. Sylwestra w ucho. Koledzy p. Sylwestra skoczyli mu na pomoc, poturbowali obrońcę niewiasty, p. Kazimierza Zajczewskiego i zwiarli. W taki sposób tylko p. Sylwester stanął przed sądem, oskarżony o pobicie pana Z. Ponieważ świadkowie zeznali, że p. Sylwester nie bił — sąd go uniewinnił.

Nad Fjordami

(Korespondencja własna)

Ryby, zapach ryb, mocny, przenikający, wszędzie obecny — to pierwsze powitanie z brzegu norweskiego. Zapach ten będzie nam towarzyszył we wszystkich wędrówkach po portach norweskich, do których zawinie nasz skromny, niewielki „Byrger Jarl”. Towarzyszy zresztą ten zapach i na samym statku, mieszczącym pasażersko — towarowym szleperze, który kryje w swym pokładzie na przedzie beczki mocno zalatujące tranem i śledziem.

„Byrger Jarl” płynie, nie śpiąc się, za co nie można mieć pretensji do kapitana, a zresztą ten spacer wodny z przystankami pozwala rozkoszować się w całej pełni krajobrazem norweskim, podziwiać piękno fjordów, obcować z dziką i marzycielsko zadumaną przyrodą północy.

Bergen, spore miasto rozłożone amfiteatralnie na wzgórzach okalających całą zatokę, nie odznacza się pięknnością ani zabytkami architektury. Port handlowy, centrala przemysłu rybnego, trochę egzotyki w dzielnicy nad brzeży, gdzie waięją się marynarze różnych narodowości — to wszystko. Osobliwością natomiast portu Bergen jest wjazd doń od strony morza: do zatoki prowadzi wąska, długa na kilka nacię kilometrów szyja — fjord — ujęta z obu stron w ramy wysokich skał granitowych. Zakręty są tak przemyślane, że w niektórych miejscach tworzą tak wygięte es, że wydaje się, iż niema tu wyjścia, skała zamyka taflę wodną jak zawarte na glucho wrota. Dopiero tuż przy samej skale nadbrzeżnej, na samym skraju zakrętu niewidocznego, otwiera się przed oczami naszymi dalsza droga, skręca na lewo zślak wodny.

Z Bergen płynie „Byrger Jarl” dalej na północ, do Molde, małego miasteczka, położonego przepięknie nad fjordem tej samej nazwy. Molde jest celem wycieczek turystycznych ze wszystkich stron świata; zawiąza tu statki większe i mniejsze, pod flagą Italji, Anglii, Francji, Holandji, ba, U.S.A. nawet. To też Molde ma już cechy międzynarodowego karawanseraju, sporo tu hotelów, pensjonatów, willi komfortowych, odpowiednio drogich i szczyjących się obsługą, która „speak english”, „parla italiano”, „parle francais” etc.

Z Molde można przedsięwziąć wycieczki w głąb łądu, wszędzie piękne widoki, sino — stalowy granit tworzy piękne tło dla jasnej żywej zieleni brzozy północnej

i ciemnych świerków i sosen. W niedzielny poranek zdążają do kościoła mieszkańcy okoliczni, wśród kobiet wiejskich zachował się jeszcze zwyczaj strojów odświętnych, kolorowych, w których przeważa kolor czerwony. Barwnie i pięknie wygląda ten strój na tle szablonowej szarzyzny ubiorów miejskich.

Uczciwość i czystość w tym kraju są posunięte do granic przesady, powiedziałby turysta z kontynentu. Można tu zostawić na chodniku zegarek, portmonetkę, pierścionek — i zastać je ca-

łe, nietknięte po godzinie. Za gazy u przekupnia płaci się w jeon gieobecności, czy jest, czy go nieobecności, czy jest, czy bierze się gazetę i wkłada się do pudełka tyle, ile się należy. Na kolejach przynoszą do wagonu z bufetu stacyjnego koszyczek ze śniadaniem z całą zastawą i powierzają go pasażerowi, ufni, że na następnej stacji czy też dalszej zwróci wszystko przez konduktora. Nie wszędzie udało się taka próba, taki apel do poczucia i znajomości jednego z dziesięciu przykazań.

Miljony czekają na właścicieli

W dobie ogólnego kryzysu coraz trudniej jest wzbogacić się nagle, a jednak są miliony, które — jak możnaby powiedzieć — leżą poprostu na ulicy. Trzeba tylko, aby ten, który ma do nich prawo, wyciągnął po nie rękę. A przecież okazuje się, że ci właściciele z tych czy innych powodów nie podejmują sum, które z miejsca postawiłyby ich w rzędzie ludzi bogatych. Ileż to razy ogłaszano u nas niepodjęte wygrane pożyczki dolarowej, wśród których figuruje imponującym szeregiem zer wygrana 40.000 dolarów. I dotąd nikt po nią się nie zgłosił. Oczywiście o wiele większe pozycje notują kroniki prasy zagranicznej, zważ-

cza jeśli idzie o spadki. Nieprawdopodobne wprost sumy leżą w depozycie w różnych bankach w oczekiwaniu prawowitych właścicieli. Krajem, skąd przyciodzą nieoczekiwane spadki, jest dotychczas jeszcze północna Ameryka. Gorączka złota pociągnęła za sobą potężną falę Europejczyków po odkryciu w 1848 r. złotodajnych pól w Kalifornji. Niemniej ludzi ruszyło w 1896 r. do Klondike na wieść o nowych złóżach złota. Dodajmy do tego, że wogóle każdemu przyjeżdżającemu ze Starego Świata przed kilkudziesięciu laty do Ameryki, czy to rolnikowi, czy rzemieślnikowi, przyswiecał jeden tylko cel: „Zbogacić się”. Dolary pozostawione później przez nich w spadku szukały właściwych spadkobierców. A przecież nie wszystkie trafiły do prawowitego właściciela.

Ilość niepodjętych dotąd spadków przekracza dziesiątki tysięcy. W samych tylko Niemczech nie znaleziono spadkobierców w 30 tysiącach wypadków. Na tyłuż prawie szczęśliwców czekają w Anglii setki milionów funtów szterlingów w „Bank of England”. Na następnych miejscach znajdują się w tej rubryce Włochy i Francja. W Niemczech założono w Hesji, w Soden, specjalną instytucję „Centralstelle für Erbesuche”, której zadaniem jest odszukiwanie spadkobierców. Do trzydziestu tysięcy nieznanych spadkobierców tygodniowo dochodzi 10 — 15 nowych meldunków o spadku. Biuro podejmuje się chętnie żmudnej pracy, licząc na pokrycie kosztów przez spadkobierców, narazie nieznanymi i na hojne wynagrodzenie. Któż bowiem z nas nie podarowałby tysiąca złotych temu, który nam doniósł o spadku 50 lub 100-tysięcznym. Praca „biura poszukiwaczy” jest uciążliwa. Gdzie szukać jakiegoś człowieka na całej kuli ziemskiej i jak ustalić, czy to jest ten rzeczywisty spadkobierca a nie oszust. Można sobie łatwo wyobrazić, jakim olbrzymim aparatem wywiadowczym musi rozporządzać taka instytucja. Praca tam wre mimo kryzysu w innych dziedzinach, gdyż nigdy nie zabraknie bogatych ludzi, którzy umierają zdala od swoich.

Największy tunel świata

Tunel, który znajduje się na linii kolejowej między Liverpool a Bootle, należy do największych na świecie. Długość tunelu wynosi 2.8 mil angielskich, szerokość 44 stopy.

Otwarcie tunelu dla komunikacji kolejowej odbędzie się niedługo z wielką uroczystością w obecności króla Jerzego i królowej.

Najnowsze kreacje mody

W kwaterze różdżkarzy

W Wiedniu, tuż przy placu św. Szczepana, przy Liliengasse, znajduje się główna kwatera różdżkarzy. Pracuje tam od kilku tygodni sztab cały nad przygotowaniem kongresu międzynarodowego mistrzów różdżki czy rodzieskiej i geofizyków, który odbędzie się w Wiedniu 1-szego lipca r. b.

Jakim celem ma służyć kongres różdżkarzy? Głównym zadaniem kongresu ma być, jak wyjaśnia prof. inż. E. Herzog, wyjaśnienie świata istoty różdżka-

stwa i przekonanie opinii publicznej, iż nie jest ono ani szarlatanizmem, ani monomanią, lecz gałęzią wiedzy, a ściślej rzecz biorąc, przedmiotem geofizyki, jako jej zastosowanie praktyczne.

Różdżkarz, który przy pomocy swej pałeczki odnajduje i wskazuje miejsce, gdzie znajdują się źródła nafty, czy pokłady metali cennych lub złoża minerałów, uchodzi do tej pory w opinii publicznej za coś pośredniego między szarlatanem a magikiem cyrkowym. Zadaniem kongresu ma być też, między innymi, usunięcie z pośród ludzi zajmujących się serjo różdżkarstwem

zwykłych rycerzy przemysłu, goniących tylko za doraźnym zyskiem i kompromitujących zarówno wiedzę, z którą nie mają nic wspólnego, jak i tych, którzy poświęcają się badaniom geofizycznym dla dobra sprawy.

Jak twierdzi prof. Herzog, należy wyplenić z pojęć ogółu przesąd, iż różdżka wskazuje skarby ukryte w głębi ziemi, ona to posiada właściwości i cechy czarodziejskie. Przeciwnie, mówi profesor, różdżka jest tylko i jedynie martwym narzędziem w ręku człowieka wiedzy, który jest właściwym odkrywcą i spiritus movens poszukiwań.

Budowa pałacu Ligi Narodów w Genewie

Prace przy budowie wspaniałego pałacu Ligi Narodów w Genewie są na ukończeniu i budynek zostanie oddany do użytku na początku roku 1935.

Ogromny pałac pokrywa powierzchnię 18.400 metrów kwadratowych. Na budowę zużyto 30.000 metrów sześciennych ce-

mentu oraz 10.000 m. sześć. kamieni i marmuru. Instalacje elektryczne obejmują 1.200 km. przewodów.

Sala obrad ma 20 metrów wysokości, 40 m. długości i 40 m. szerokości, jest to największa dachowa sala na świecie.

Biblioteka, zaofiarowana przez Mr. Rockefellera, będzie również

największa na świecie, ponieważ zajmie powierzchnię 140.000 m. kw. Biblioteka ta obejmuje 50.000 tomów, oraz wszystkie gazety świata.

rozciąga się widok aż na francuski brzeg Lemanu, urządzona będzie restauracja na 1.000 osób.

Obraz strzeżony przez promienie świetlne

Słynny obraz Whistlera „Matka”, który Amerykanie uważają za swoją Giocondę, odbywa ostatnio tournée po Stanach Zjednoczonych i wystawiany jest kolejno w 14-tu miastach.

W mieście Dayton słynny obraz chroniony był przez niewidzialną barjerę, utkaną z promieni elektrycznych.

Gdy tylko ktoś z publiczności nieostrożnie przekroczył nie-

widzialną barjerę, rozległ się potężny głos syreny i zjawiali się detektywi, uzbrojeni w rewolwery. W najbliższej przyszłości obraz Whistlera przewieziony zostanie zpowrotem

Odnalezienie zatopionego kontynentu

Od 50-ciu lat mówi się w kręgach naukowych o możliwości istnienia zatopionego łądu, który łączył Afrykę z Indjami, jeszcze przed pojawieniem się człowieka na ziemi. łądowi temu nadano nazwę Lemurja. Inni żnówu chcieli w nim widzieć legendarną Atlantydę. Obecnie udało się na poszukiwanie tego łądu ekspedycja oceanograficzna, na rzecz której ofiarował prof. John Murray 20.000 funtów. Ekspedycja wyruszyła z Aleksandrii na małym statku „Mahahis”. Przez długie miesiące prowadzono badania nad dnem morskim w oceanie Indyjskim i na morzu Arabskim. Członkowie tej ekspedycji nadesłali do laboratorium geologicznego w Cambridge okazy nieznanych dotąd stworzeń gło-

bokomorskich oraz informacje o istnieniu zatopionych łądów. Profesor Stanley Gardiner pisze, iż rozmaite wyspy, jak Lakadivy, Chagos, Seychelles składają się z granitu i są bezwzrostem dalszym ciągiem kontynentu azjatyckiego. Stwierdzono istnienie długich łańcuchów gór podwodnych, również granitowych, które prawdopodobnie są przedłużeniem łańcucha górskiego Arapollu w Indjach. Na dnie zatopionego kontynentu znajduje się martwe morze, w którym nie odnaleziono śladów życia, żadnych żyjących stworzeń. Uczniowie tłumaczyli to sobie w ten sposób, że w tym punkcie znajdowały się prawdopodobnie pokłady ropy, która wybuchła w chwili podniesienia łądu w ton morską.

PIEKIELNA MOC

Prawdziwe dzieje osób, uwikłanych w sieć szatańskich pokus i zasadzek

Wielkie krople potu spływały z oblicza konającej, pokrytego śmiertelną bladnością. Ostatnim wysiłkiem szepnęła:

— Poznacie go... Broniąc się przed nim, pchnęłam go nożyczkami... Nożyczkami w twarz... Ma przebity policzek... Musi być blizna... Bóg jest sprawiedliwy i sprawi, że ta blizna będzie widoczna przez całe jego życie... Po niej go poznacie...

— O, z pewnością — uspokoił ją Emil, pytając wszakże: — Ale kto to był? Znasz go?

— Jeszcze jak!... To bandyta, dezerterski z wojska... z pułku dragonów... ten, co niegdyś chciał pana zabić, pułkownika...

— Jur Ołasi?

— O, tak... tak, teraz sobie nareszcie przypomniałam... To był Jur Ołasi...

Jakgdyby ten najwyższy wysiłek myślowy wyczerpał jej siły doostatka, opadła bezwładnie na poduszkę. Po chwili z oczyma zamkniętymi wyciągnęła rękę, szukając dłoni Felusia. Znalazła ją, przyciągnęła ku sobie i ściskając ją resztkami sił, szepnęła gasnącym głosem:

— Pomścisz mnie... Słyszysz?... Pomścisz mnie... Chcę tego, pragnę, żądam... To ostatni krzyk duszy twej umierającej matki, zabitej przez tego zbrodniarza. Pomścisz mnie...

17. OKRĘT ŚMIERCI

Gordyk pilnował ładowania „Jurzenki“, która miała płynąć do Gdyni z kilkoma stacjami po drodze. Miał sam także jechać, ponieważ postanowili razem z Relem założyć wielkie przedsiębiorstwo żegluga w kraju. W razie, gdyby się udało, Gordyk wróciłby do kraju na stałe, aby objąć kierownictwo tego przedsiębiorstwa.

Myśli ta uśmiechała się Gordykowi. Nie czuł się dobrze w Brazylii. Nie podobały mu się zwłaszcza... Brazylijki. Czarne to, jakieś dzikie — nieciekawe. Wolał jasnowłose, błękitnookie, roześmiane Polki. Sam nie był ani powabny ani młody, ale zato miał dobrze nabity portfel, a to najważniejsze. Tęskno mu było za Pelcią oraz innymi, jeszcze młodszymi, świeższymi... Zwłaszcza, że postanowiono, iż Basia zostanie z siostrą w Brazylii. Chciał przyspieszyć wyjazd za wszelką cenę.

Ody Elicki wrócił z portu ze smutną wiadomością, iż niema żadnego okrętu wcześniej, niż za 12 dni, Gordyk rzekł na to:

— Sprawa jest tak pilna, że zrobię ci przysługę. Nie będę czekał, aż „Jurzenka“ będzie miała pełny ładunek i wyśle ją natychmiast. Za jakie trzydzieści godzin będę mógł mieć już całą załogę i pojutrze po południu, można będzie ruszyć.

Elicki dziękował mu ze łzami w oczach, przyrzekając wdzięczność dozgonną.

Gordyk powiedział, że musi jeszcze tylko sprawę uzgodnić z Relem, ale nie wyobraża sobie, aby ten miał jakie zastrzeżenia wobec ważności sprawy.

— Ależ z pewnością się zgodzi — zapewniał go Elicki, — bo był też bardzo strapiiony, gdy się dowiedział, że nie mam czym jechać.

Nie czekając ani chwili, Elicki sam pobiegł do Rela, aby go pozyskać dla sprawy szybkiego wyjazdu.

Rel, słysząc to, o mało nie oszalał z wściekłości. Zapanował wszakże nad sobą i oświadczył, że trudno o szczęśliwy pomysł.

Natychmiast wszakże udał się do Gordyka i obrzucił go stekiem przekleństw.

— Ładnie mnie ubrałeś, ty durmu, kretyne! — zakończył swoje wymyślanie.

Gordyk jeszcze wciąż nie rozumiał, o co chodzi. Rel zaś piorunował dalej:

— To już rzeczywiście taka niedźwiedzia przysługa, że gorszej sobie nawet nie wyobrażam.

— Ależ dlaczego?

— Wiesz, dlaczego Elickiemu tak pilno do kraju?

— Wiem, bo mu żona umiera. Co z tego? Przecież jest warjatka, więc niczego nie wypapla...

— Właśnie, że odzyskała rozum...

— Co? — zapytał Gordyk, zmrożony trwogą. — To chyba niemożliwe?

— A jednak tak jest. Na łożu śmierci odzyskała rozum i czeka na męża, aby mu powiedzieć, kto ją tak oporządził. Na moje szczęście, niema statku, odchodzącego wcześniej, niż za dwanaście dni, tymczasem ty paskudzisz wszystko wcześniejszym wystaniem „Jurzenki“. Dziękuję ci.

— A niechże to wszyscy djabli!... — zaklął Gor-

dyk, oszołomiony tem, co się dowiedział. — Tak, przyznaję, strzeliłem baka, że aż przykro... aż mi wstydo...

Usiłował wymyślić coś takiego, co by uspokoiło Rela, wreszcie rzekł:

— Gdyby nawet miała umrzeć przed przybyciem Antoniego, może powiesz to samo jego bratu. Ale co powie? Ołasi, Jur Ołasi, dezerterski z pułku dragonów, a kto go dziś pozna w tobie? Brodę masz, forsę masz, a tamten był gołony nędzarz... Możesz spać spokojnie...

— No, niezupełnie... Jak dziś pamiętam: podczas pojedynku z Elickim, Hebdyński spoglądał na mnie tak, jakby sobie mnie przypominał... Może i ona powie Elickiemu, że jego współnik i szef — to właśnie sprawca owego czynu? Wykluczone to nie jest i to mi wystarcza, aby się niepokoić. Wogóle, mam złe przecucie, że jeżeli Elicki zdąży na czas, będę zgubiony...

W tej samej chwili wszedł Elicki. Trzeba było przerwać rozmowę i... jeszcze raz zapewnić go, że wszystko będzie w porządku. Pożegnali się.

Rel knuł straszliwy spisek. Powiedział sobie bowiem:

— Pod żadnym pozorem nie wolno mi dopuścić, aby Elicki dowiedział się prawdy. Dlatego... nie powinien dojechać do kraju... Co do Gordyka, to już też najwyższy czas, żeby z nim skończyć... Niech się nie panoszy i nie pasożytuje na mojej pracy i wynalazczości... zwłaszcza teraz przy odkryciu Tomasza... Teraz albo nigdy...

I... ubezpieczył „Jurzenkę“ na dużą sumę w kilku towarzystwach ubezpieczeń...

Obliczał potem w pamięci:

— Ha, cóż, będzie razem z załogą 20 — 25 trupów... Trudno...

Przyływ wyrzutów sumienia dręczył go. Ale tylko przez krótką chwilę. Wnet potem powiedział sobie:

— Nie, nie... Nie dam się zmiękczyć temu głupstwu, które ludzie nazywają wyrzutami sumienia. Umarli nie zmartwychwstają. Nikt o niczem się nie dowie. Elicki przestanie szukać Ołasi, a Gordyk — współnika. Będę miał nareszcie spokój. No, ale teraz do rzeczy... Czas nagli.

Dalszy ciąg jutro

POŻERACZ SERC KOBIECYCH

Powieść-reportaż z tajników potwornej afery w świecie arystokracji

W OCZEKIWANIU PIĘKNEJ OFIARY

Przyciskając z całej mocy słuchawkę telefonu do ucha, jakby przyciskała już do siebie kochanka, pani Mela z wyiekami na twarzy mówiła do Noderskiego: — Przyjadę do pana jutro koło piątej... O ile nie będzie się pan czuł do tego czasu lepiej!...

— Doktor nie pozwolił mi opuszczać mieszkania! — Włęc przyjadę!

— Nie wiem naprawdę, jak mam wyrazić pani swą wdzięczność za tyle dobroci! Jak mam powiedzieć o swej niezmiernie radości, że wreszcie zobaczę panią, właśnie panią, kiedy się tak stęskniłem za miłą, dobrem towarzyszew! W głębi duszy czułem, że gdybym się zdobył na odwagę i poprosił panią o sprawienie mi tak wielkiego szczęścia, pani nie odmówiłaby mi! A jednak nie śmiałem! Ileż razy już chciałem zatelefonować do pani, usłyszeć choć jej głos zdaleka i nie mogłem się zdobyć na odwagę.

— Czyż pan nie wie, hrabio, że szczęście sprzyja śmiałości? Ale ja narazie nie mogę mówić dłużej... Żegnaj!...

Pani Mela szybko powiesiła słuchawkę, usłyszawszy pukanie do drzwi.

Do pokoju wszedł pan Zenon Kunie - Lamocki. Był to już zupełnie łysy, starszy mężczyzna, otyły i wielkiego wzrostu; ogromny wystający brzuch krępował znacznie jego ruchy i zmuszał do przechylania się nieco w tył dla zachowania równowagi. Wszedłszy do pokoju żony, pocałował jej rękę, podnosząc ją wysoko do swoich ust.

— Dowiedziałem się, że już jesteś. Dlaczego tak wcześniej wyjechałaś od Zuberskich? Zle się czujesz?

I nie czekając odpowiedzi, mówił dalej: — Zuberska nawet telefonowała i zapytywała o twoje zdrowie. Lila z nią rozmawiała... Pewnie się kładziesz spać? A więc nie przeszkadzaj sobie!... Dowiedzenia, moja

kochana. Ja jestem trochę zmęczony. Parę godzin siedziałem na zebraniu rady nadzorczej „Cukrowiru“... Dobranoc.

Pan Lamocki pocałował znów żonę w rękę i wyszedł.

Kiedy zamknęły się za nim drzwi, pani Mela z pasją uniosła z kanapy poduszkę i cisnęła ją na ziemię.

Następnego dnia Noderski około dziesiątej rano pojechał do Montemorta.

Dochodził właśnie do pierwszego piętra, kiedy drzwi „Międzynarodowego Biura Informacyjnego“ otworzyły się z hukiem, wybiegli z nich wysoki, postawny mężczyzna młody i, trzasnąwszy niemi, zbiegł ze schodów, potrąciwszy Noderskiego, którego nawet nie przeprosił. Noderski spojrział za nim, poczekał aż uciną jego kroki, poczem zadzwonił.

Służący wprowadził go od razu do dyrektora.

De Montemort siedział za biurkiem i patrzył w okno. Usłyszawszy kroki, odwrócił się do Noderskiego.

— A, dzieńdobry, hrabio! — mruknął.

— Cóż to za warjat wyleciał stąd przed chwilą. — zagadnął Noderski.

— Pracownik naszego biura — objaśnił dyrektor. — przewróciło mu się w głowie. I oto są skutki nieposłuszeństwa!... Wpakowałem go jako szofera do pewnego bardzo bogatego domu. Chłopak młody, silny, przystojny, z łatwością wpadł w oko pani domu. Udało się wyciągnąć od niej nawet niezłą gotówkę. Mówiłem i przestrzegałem jednak cymbała, żeby był ostrożny. I... poniosł go temperament, jak mówi! Idjota! Coprawda kobieta jeszcze młoda i ładna, ale tu chodzi o interes, a nie przyjemność! Skończyło się, jak przewidywałem: złapał ich mąż i wyrzucił na zbity łeb obydwójce. Teraz on chce pieniędzy, żeby się z nią jakoś urządzić, bo się... zakochał! Smarkacz! Zagro-

ził mi nawet szantażem! Mnie! Tylko, że ja się nie boję żadnego szantażu. To się dla niego może skończyć bardzo nieprzyjemnie!... Ale nie mówmy o tem! Pewnie pan ciekawy, co się działo u Zuberskich?

— O tyle nie, że dzwoniła do mnie jeszcze wczoraj Lamocka.

— Spodziewałem się tego. Miała nawet chęć już wczoraj złożyć hrabiemu wizytę, choć nie była proszona!... Kiedy będzie u pana?

— Dziś o piątej.

— Doskonale. Już czas sprawę posunąć zdecydowanie. Trzeba się też będzie zakrzętnąć i koło tych spraw. Szkoda czasu marnować. Dzień ma przecież conajmniej 16 godzin! Starczy panu czasu i na inne zdobycze, niemniej interesujące!... O tem pomówimy jednak dopiero za parę dni, gdyż muszę zebrać jeszcze parę szczegółów!...

Montemort opowiedział następnie Noderskiemu o zachowaniu się pani Meli u Zuberskich. Bawiło go to i śmiał się serdecznie, naśladując niepokój i zmieszanie zawiedzionej kobiety.

Noderski odjechał wkrótce do domu, by należyście przygotować się do przyjęcia swej ofiary.

Zjawiły się cięte kwiaty w sypialni, służący przygotował zastawę z doborowym winem.

Ubrany w piżamę Noderski oczekiwał. Aby skrócić sobie czas, czynił przegląd wszystkich swych dotychczasowych kochanek, które miały w jego życiu ledwie pamiętane. Nie mógł sobie przypomnieć obecnie nawet wszystkich imion!

Znużony nieco tą „rozrywką“, zdrzemnął się. Obudził go dzwonek. Służącego wyprawił, wstał więc, żeby samemu otworzyć drzwi.

Noderski był tak pewny, że to dzwoni właśnie pani Mela, że nie zaglądając przez malutką szybkę z grubego szkła we drzwiach, odsunął zatrząsk.

Dalszy ciąg jutro

Przeznaczenie

(Wspomnienie z Rosji Sowieckiej)

Rok 1921 był dla Rosji Sowieckiej rokiem klęski nieurodzaju i głodu. Szare wynędzniałe twarze, ledwie wlokące za sobą nogi, czasem opuchłe z głodu staniały się po ulicach miasta. W pogoni za chlebem, tysiączne rzesze zgłodniałych emigrowały z miast do odległych nierzadko o kilkaset wiorst wsi, aby ratować się od głodu.

Dworce kolejowe, zalane tłumem nędzarzy, wyczekujących odejścia jakiegokolwiek pociągu (na południe), przedstawiały obraz nie dający się opisać nędzy, brudu i niechlujstwa.

Było już około północy. Na posadzce kurskiego dworca w Moskwie, jedni z wyczekujących układali się już do snu bez nadziei odjazdu do chlebobajnych miejsc, drudzy znowu, zajęci rozmową na temat zdobycia maki, palili machorkę. Sen już zaczynał nużyć najbardziej opornych, kiedy fala tłumy zalegająca poczekalnie dworca poruszyła się i wiedzioną jakimś niewytłumaczonym instynktem ruszyła lawiną w stronę peronu.

W oka mgnieniu rozeszła się wieść, że o dwieście kroków od stacji został podstawiony pociąg towarowy, który bezsprzecznie ma zdążać w kierunku Kurska.

Tumult, wrzask nie do opisania, pisk dzieci nawoływania i zbieranie tobołków opanował wszystkich bez wyjątku. W jednej chwili silniejsi mężczyźni przeciśnięli się na peron, dobiegli do podstawionego pociągu i momentalnie opanowali wagony.

Na linii kolejowej obok, zapchanych mężczyznami wagonów pozostały bezradne matki z płaczącymi z głodu dziećmi. Jak na komendę drzwi prawie wszystkich wagonów zostały zaryglowane. Żadne prośby i błagania kobiet i dzieci nie wzruszyły serc mężczyzn stojących wewnątrz wagonów. I nie tylko wagony zostały rabowane ludźmi, ale nawet dachy wagonów zostały w jednej chwili oblepione oblegającym tłumem.

Na czwartym z kolei dachu ulokowali się: sześciu mężczyzn i chłopak, mogący liczyć nie więcej, niż lat piętnaście. Nagle wśród zgłębku dał się słyszeć przeźwiący płacz kobiety. Niskiego wzrostu, mogąca liczyć lat około czterdziestu, okryta chustką kobiecina, starała się za wszelką cenę przycisnąć do najbliższego wagonu. Kiedy wreszcie udało jej się podejść do zapchanego wagonu lamentami i płaczem usiłowała wzruszyć serca mężczyzn, stojących wewnątrz wagonu. Ani płacz jednak, ani prośby kobiety nie odniosły najmniejszego skutku.

Naraz wzrok kobiety skierował się na dach wagonu, na którym rozlokowało się sześciu mężczyzn i chłopiec. Płacz kobiety wzruszył tylko serce chłopca. Kocim ruchem zsunął się z dachu wagonu na bufory, przy pomocy kilku bliżej stojących osób, wciągnął kobietę. Następnie wdrapał się na dach wagonu i przy pomocy reszty mężczyzn udało się kobiecie wygramolić na dach. Jakby oszołomiona nie wiedziała jak wielkim szczęściem, z radości zaczęła całować chłopca, dziękując pozostałym mężczyznom za okazaną pomoc.

Po upływie jakiejś godziny dał się słyszeć syk lokomotywy, przy następnej nastąpił do wagonów pociąg. Kilka mocnych szarpnięć i pociąg, bez uprzedzeń, ruszył z wolna ku południowi. W tym czasie nasi pasażerowie z dachu poczęli się układać do

snu. Sześciu mężczyzn ulokowało się kołem. W środku koła umieściła się kobieta i chłopiec.

Była pogodna noc lipcowa. Księżyc blaskiem oświetlił sunący pociąg. Ulokowany na dachu sąsiedniego wagonu nie mogłem zasnąć z obawy upadku. Księżyc, choć słabym blaskiem rozpraszał jeszcze ciemności nocy, kiedy usłyszałem krzyk kobiety, dochodzący z dachu sąsiedniego wagonu.

Kobieta ukłękła na kolanach i zanurzywszy ręce w kieszeni spodnicy, z przejęciem szukała jakiejś zguby. Z urywanych wyrazów domyśliłem się, że chodziło jej o pieniądze, ukryte w kieszeni spodnicy, przeznaczone na kupno maki. Zbudzeni krzykiem kobiety mężczyźni, unieśli głowy i poczęli się dopytywać, co spowodowało, że nie daje im spać.

— Boże litościwy! Okradli! Zabrali mi ostatnie grosze, jakie posiadałam na kupno puda maki —

wykrzykiwała z bezgraniczną rozpaczą w oczach, kobieta.

— Kto ukradł? Kiedy?... dopytywali się leżący jeszcze napół senni mężczyźni.

— Nie wiem! Włożyłam pieniądze do kieszeni i nawet wczoraj jeszcze, kiedy mi dopomogliście dostać się na dach wagonu, miałam pieniądze przy sobie. Niech Bóg zachowa, co za podły człowiek wyrządził mi taką krzywdę. Co ja teraz poczęję nieszczęśliwa, bez grosza przy duszy.

Mężczyźni podnieśli się, przetrarli zaspane jeszcze oczy i spojrzeli po sobie, starając się odgadnąć, który z nich jest sprawcą nieszczęścia kobieciny. Prawie jednocześnie oczy wszystkich skierowały się w stronę chłopca, który skulony w kłębek, zdawało się spać, nie słysząc skarg i płaczu kobiety. Naraz w umysłach wszystkich zrodziła się myśl, że nikt inny, tylko chłopak okradł ją podczas snu.

— Ej, ty, chłopcze! — wrzasnęli jednogłośnie wszyscy tuż nad uchem śpiącego chłopca. Nie udawaj franta! Forse babie zabrałeś i udajesz śpiące niewiniątko! Podnieś no łeb do góry ty... — przy tych słowach, potrząsnęli wążem ciałem chłopca i obrzucili go stekiem obelżywych wyrazów.

Chłopak przetrął oczy, przeciągnął się, ziewnął kilka razy i wybaluszone oczy skierował w stronę mężczyzn.

— O co wam chodzi? — zapytał. — Nie rozumiem wcale, dlaczego mnie obudziliście, a w dodatku przeklinacie. Co ja wam złego zrobiłem?

— No, nie udawaj głupiego, ty, barania pało — wrzasnął jeden z nich. — Ukradłeś babie pieniądze i teraz strugasz warjata? W tej chwili oddaj pieniądze! Inaczej psia cię mać... zobaczysz że by ci z pyska wyleca, a pieniądze sami ci odbierzemy.

— Jakie pieniądze? — ze zdziwieniem zapytał chłopiec.

— Te, które ukradłeś w nocy kobiecie — odparł ten sam rudobrody chłop.

— Ależ ja żadnych pieniędzy nie ukradłem! Jak tylko się ułożyliśmy, wnet zasnąłem i do tej pory spałem. Ja mam tylko pieniądze, które dostałem od ojca na kupno puda maki.

W tej chwili zbliżył się do chłopca drugi mężczyzna i wyciągnawszy przed nos chłopca zacisniętą pięść, krzyknął:

— Pokaż no te twoje pieniądze!

Wystraszony chłopiec z obawy utraty pieniędzy nie kwapił się zbyt długo z przedstawieniem żądanych pieniędzy. Ułożył się na brzuchu, rękoma objął łomoczek i wierzgając nogami nie dopuszczał nikogo z obecnych do siebie.

— Nikt inny, tylko on ukradł mi pieniądze, — zdecydowała baba. Podjudzając mężczyzn, zaczęła opowiadać, że czuła w nocy, jak jej chłopak wsunął rękę do kieszeni. Tego było za wiele dla zacietrzewionych chłopów. Postanowili naradzić się, co począć z chłopakiem.

— Zrzucić go na zbity łeb z dachu! — zawyrokował jeden.

— Niech leci do djabła na śniadanie! Ma przecież na dwa pudy maki, to go djabli uraczą! — podchwycił drugi.

— Zrzucić go! Zrzucić! — przytaknęła reszta.

Nie znalazł się ani jeden, któryby przeciwstawił się tej szatańskiej myśli ohydneho samosądu nad bezbronnym chłopcem. Rudobrody pierwszy zbliżył się do chłopca. Człgając się na brzuchu, zaszedł go od głowy, reszta zaś schwyciła go za nogi. Opór chłopca stał się beznadziejny z chwilą, kiedy jeden z drabów, ciężarem swojego cielska przygniótł wątlego chłopca. Nieszczęśnik przestał wierzgać nogami, ale nie dał wydrzeć sobie z rąk łomoczka.

Rozwścieczone draby powstali teraz na nogi. Trzymając chłopca w pozycji leżącej za ręce i nogi rozhuścili go i, po chwili jakby pewnego wahania, rzucili nieszczęśliwego chłopca w przestrzeń.

Ukryłem twarz w dłoniach, aby nie patrzeć, co się stanie w chwilę potem z ofiarą bestjałskiego samosądu. Zapobiec temu, co się stało nie mogłem, znajdowałem się bowiem na dachu sąsiedniego wagonu. Na horyzoncie ukazało się słońce i nic, zdawałoby pozornie, nie zaszło na da-

chu. Po wykonaniu wyroku, oprawcy najspokojniej ułożyli się do przerwanej nocy, tylko kobieta, jakby w poczuciu winy cicho chlipała.

Słońce już dobrze zaczęło przegrzewać, kiedy kobieta, wyjmując z zanadru chusteczkę do nosa, uroniła jakieś zawinątko.

— O, Boże! — krzyknęła z rozpaczą. — Ludzie! — co ja narobiłam? Toć przecież moje pieniądze! Chłopiec był niewinny! Zapomniałam, że pieniądze schowałam w zanadru. O, ja nieszczęśliwa!

Krzyk kobiety obudził śpiących. Wszyscy, jak jeden, okrążyli kobietę, nie dowierając własnym oczom i uszom, że pieniądze nie zostały skradzione przez chłopca. Zakotłowało się we łbach chłopskich.

— Ach ty, babska kanaljo! — wrzasnął rudobrody. — Jak śmiałaś twierdzić, że ci chłopak wsunął w nocy rękę do kieszeni!

Poczucie odpowiedzialności za dokonany niesprawiedliwie samosąd zaciężyło na sumieniach wszystkich. Nagle jeden z nich, nie namyślając się długo, postanowił, że tylko w tym wypadku sprawie dliwoci stanie się zadość, jeżeli babę wyprawia wsład za chłopcem.

Kobieta oniemiała z przerażenia. Z płaczem rzuciła się na kolana i, chwytając za nogi stojących kołem mężczyzn, ze łzami w oczach błagała ich o litość. Sędziowie stali niewzruszeni. Na żadnej twarzy nie drgnął nawet muskuł. Wyrok zatwierdzili jednogłośnie i nieodwołalnie. Prózno stawały się prośby i błagania kobiety.

— Aby okupić krew niewinnego, musisz zginać ty, przeklęta czarownico! — wrzasnął rudobrody.

— Dziś jeszcze musisz dogonić malca! — krzyknął drugi.

Zakotłowało się w jednej chwili. Jeden z mężczyzn schwycił kobietę za włosy, usiłując postawić ją na nogi. Nie była to jednak tak łatwa sprawa. W poczuciu zbliżającej się śmierci, kobiecina uchwyciła się kurczowo nóg najbliższej stojącej. Żadna, zdawałoby się siła nie będzie w stanie oderwać jej od nich. Mężczyzna całą siłą szarpnął się raz i drugi, a kiedy jedna z nóg udało mu się wyswobodzić, kopnął nią w pierś kobietę. Zawyla z bólu i padła jak nieżywa.

— No, jazda z nią! — krzyknął rudobrody.

Było to około godziny szóstej rano. Słońce lipcowe dobrze już zaczęło przegrzewać. Rozejrzałem się dookoła i na przedzie o jakieś dwa kilometry w przybliżeniu zauważyłem most poprzeczny biegnącej linii kolejowej. Z każdą chwilą kontury jego awały się wyraźniejsze. Zbliżał się ku nam coraz szybciej. Przeznaczenie widać przestąpiło oczy oprawcom. Odwróceniem tyłem do mostu nie mogli zauważyć zbliżającego się nieszczęścia. Już nie więcej jak dwieście metrów przetrwał dzielny pociąg nasz od mostu.

Grupa ludzi pochylała się nad zemdloną kobietą. Ujęli ją na ręce. Już chcieli ją rozhuścić. Nagle! Z wielkim łoskotem, pociąg wpadł pod most kolejowy.

Oniemiały z przerażenia instynktownie przylepiłem się do dachu wagonu. A gdy po chwili podniosłem głowę — na dachu sąsiedniego wagonu nie było żywej duszy. Pociąg zbliżał się ku stacji.

Bolesław Gajewski

W niedzielę ubiegłą odbyło się w Białymstoku poświęcenie sztandaru Zwazku Obrońców Kresów Wschodnich. Olclem chrzestnym sztandaru był gen. Osiński, który na zdjęciu przekazuje sztandar dowódcy tamtejszego Oddziału.

Pod Serajewem w kopalni węgla Kakań wydarzyła się straszna katastrofa wybuchu gazów, która pociągnęła za sobą poważne ofiary w ludziach. Dotychczas wydobyto przeszło 100 trupów o kilkudziesięciu lanych robotnikach brak dotychczas wiadomości.

Na zdjęciu tłumy okolicznych wiesniaków, którzy przybyli jako wolontariusze, pomagają w pracach ratowniczych.

Małeczka June, córka najznakomitszego angielskiego trenera psów gończych jest w wielkiej przyjaźni z wychowawcą swego papy. Na zdjęciu June przytuliła swoim przyjaciółm parę kwiatków, uzbieranych w ogrodzie i naiwnie odsuwa im je do powachania.

